

FI lausuntopyyntö VV

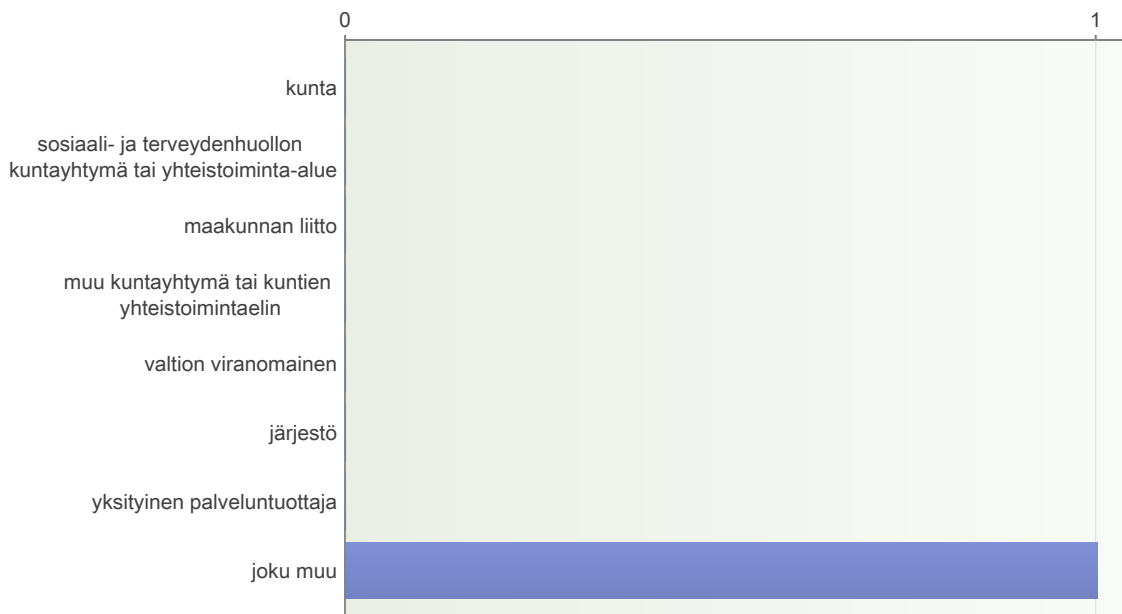
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Pirkanmaan sote- ja maakuntauudistus	Jaakko Herrala	jaakko.herrala@pirkanmaa.fi	6.3.2017	Esivalmistelun hallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: joku muu

- Pirkanmaa sote- ja maakuntauudistus hanke

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

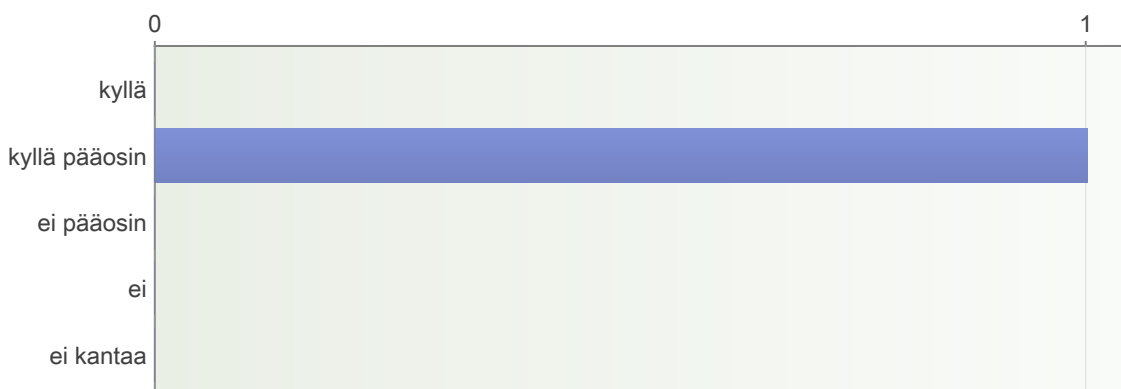
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapausmalli parantaa palveluiden saatavuutta, mikäli markkinoita muodostuu alueelle tasaisesti eikä vain keskustaajamiin. Lainsäädäntöehdotus rajoittaa palveluiden järjestämisvastuuseen ja itsehallintoon lähtökohtaisesti kuuluvaa oikeutta päättää palveluiden tuottamistavasta ja ohjata palveluita kokonaisuutena. Järjestämisvastuun kantaminen ja palvelujen integraatio tulee olemaan erittäin haasteellista, kun perustason palvelut siirtyvät yritysten vastuulle ja markkinaperusteiseen ohjaukseen. Palvelutuotanto pirstoutuu maakuntien tosiasiallisen ohjausvallan ulkopuolelle ja eri palveluihin syntyy asiakkaan näkökulmasta nykyiseen verrattuna uusia rajapintoja. Ehdotamme, että maakunnan mahdollisuuksia ohjata ja seurata palvelutuotantoa vahvistetaan niin että perusoikeudet toteutuisivat yhdenvertaisesti, asiakkaiden oikeusturva toteutuisi. Lisäksi ehdotamme, että järjestäjän ohjausmekanismit kuvataan yksityiskohtaisissa perusteluissa koskien sekä yhtiöitettyjä että julkisia toimintoja.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

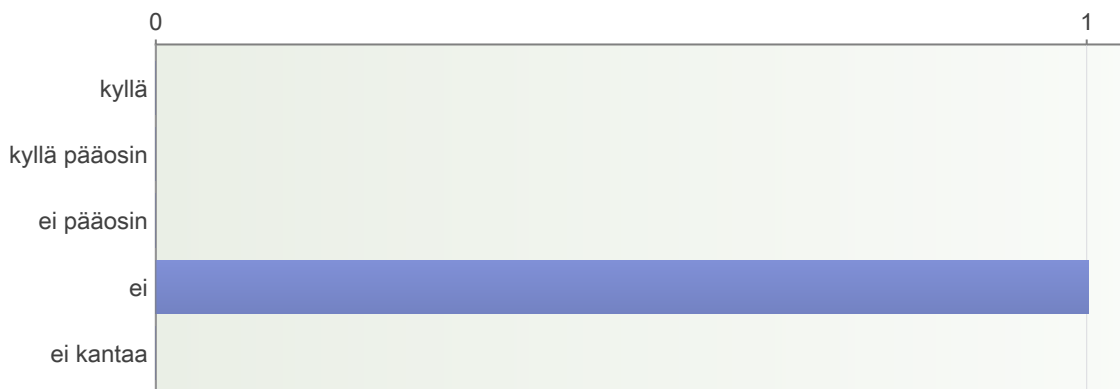
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yhtiöittäminen ja palveluiden markkinoille vieminen ja sen osuuden lisääminen ovat eräitä päätavoitteista valinnanvapauslainsäädännössä. Kilpailu voi parhaimmillaan parantaa palveluiden saatavuutta, palvelua, ja koettua laatua. Jatkovalmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota todellisen laadun mittaamiseen, palveluintegraation toteutumiseen ja palveluiden saavutettavuuteen. Esitämme, että sote-keskusten ja liikelaitoksen tuottamien palveluiden mittaamiseen on oltava heti vuoden 2019 alusta lähtien kokonaisvaltaiset ja yhdenmukaiset mittarit käytössä, jolla maakunta ja valtio voivat informaatio- ja talousohjata toiminnan suunnittelua ja seuranta. Kustannus- vaikuttavuuden ja kustannusten taittumisen tulee olla keskeisenä tavoitteena uudistukselle. Valtion tulee osallistua merkittävällä rahoituksella maakuntien seuranta- ja raportointijärjestelmien käyttöönottoon (mm. palvelupaketit).

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslainsäädäntö nyky muodossaan lisää palvelutuottajien lukumäärää, asiakassuhde vaihtuu useammin kuin aiemmin ja oikean sekä osaavan asiantuntijan osuvuuden valinta on kansalaisille epävarmempaa kuin aiemmin. Uudistuksessa asiakas ohjataan ensisijaisesti valitsemaan sähköisesti netin kautta sote-keskus, johon kuuluu, maksusetelin ja asiakassetelin tuottaja sekä henkilökohtaisen budjetin mallissa palveluntuottajat itse. Nykyisin lääkäri, hoitaja tai sosiaalityöntekijä neuvovat asiakasta ja antavat vaihtoehtoja jatkohoidosta ja palvelun tuottajasta. Nettipohjainen listaus palveluiden tuottajista ei useinkaan anna riittävää tietoa palveluntuottajasta, osaamisesta sekä laadusta. Nykytilanteeseen nähden syntyy syventyvä tiedon asymmetria palvelun valitsijan ja tuottajan välille. Laissa todetaan, että palveluneuvojat olisivat niitä, jotka auttaisivat kansalaisia tekemään valintojaan mm. paljon palveluja käyttävät tai jotka eivät itse osaa valita

Palveluneuvoja varmasti tarvitaan joissain tapauksissa, mutta ehdotamme, että lainsäädännössä veloitetaan erityisesti sote-keskuksien ja liikelaitoksen palveluun osallistuvia asiantuntijoita osallistumaan ja neuvomaan asiakasta niin, että asiakas osaa tehdä parhaita ja kustannus- vaikuttavimpia valintoja omiin tarpeisiinsa.

Valinnanvapauslainsäädännössä on edelleen erittäin epäselvää, miten sosiaalipalvelut tulee järjestää. Mikä osa tuotetaan liikelaitoksessa ja mikä sotekeskuksissa.

Jatkossa tullaan edellyttämään, että sote-keskuksissa on oltava tarjolla hyvin monipuolisia sosiaalipalveluja lyhytaikaiseen tarpeeseen.

Sosiaalityöntekijöitä on tarpeeseen nähden tälläkin hetkellä liian vähän resursseja.

Yksityiset sote-keskukset tulevat rekrytoimaan merkittävän määrän sosiaalityöntekijöitä, joka voi aiheuttaa julkiselle puolelle varsinkin vaativiin ja erityispalveluihin henkilöstövajetta. Asiantuntijoiden mukaan haasteita tulee

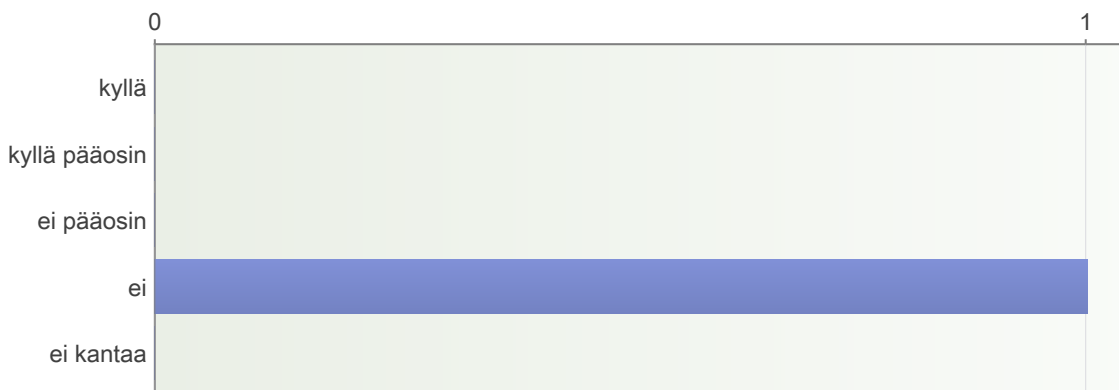
olemaan pienemmissä sote-keskuksissa ja syrjäseutujen sosiaalityön turvaamisessa. Sote-keskuksissa sosiaalityöntekijöiden työpanosta on jaettava

yhtiötetyn sote-keskuksen toimintaa varten ja liikelaitoksen toimintaa varten. Asiakkaan näkökulmasta sosiaalityön kokonaisvaltainen palvelu frakmentoituu. Perustason terveydenhuollon palveluissa ei tällaista uhkaa ole merkittävässä määrin.

Ehdotamme, että valinnanvapauslainsäädännössä otetaan huomioon sosiaalityön resurssien optimaalinen käyttö ja asiakasnäkökulma. Lisäksi on kuvattava perusteluosassa yksityiskohtaisemmin, mitkä sosiaalipalvelut ovat valinnanvapauden piirissä ja mitkä liikelaitoksessa sekä arvioitava tämän ratkaisun vaikutukset. Arvioinnissa otettava huomioon julkisen vallan käyttö.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

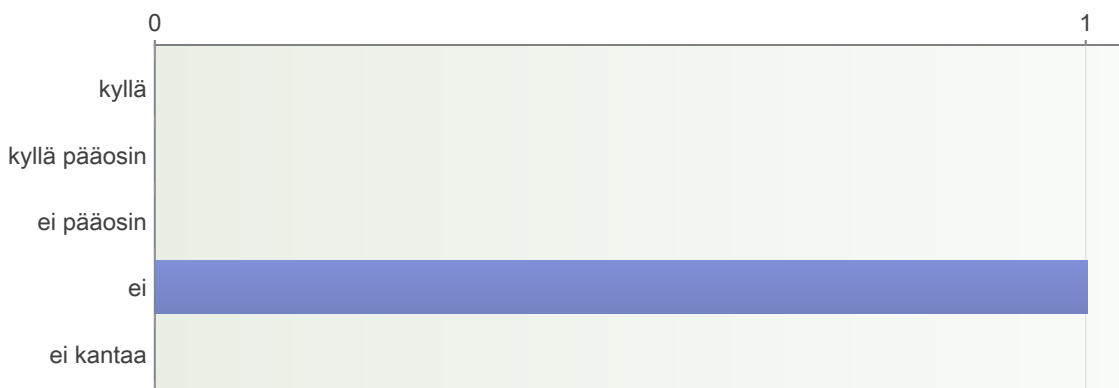
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksen keskeisenä tavoitteena on palveluiden integraation vahvistaminen palveluiden tuottajien ja palveluun osallistuvien asiantuntijoiden välillä sekä yhdyspintojen kautta mm. kuntien varhaiskasvatukseen, kouluihin, kirkkoon, kulttuuritoimintaan, yhdyskuntasuunnitteluun ja yhdistyksiin. Valinnanvapaus nyky muodossaan ei tule vahvistamaan integraation toteutumista. Tällä on erityisen suurta vaikutusta lapsi- ja perhepalveluiden sekä päihde- ja mielenterveyspalveluiden kokonaisvaltaiseen toteuttamiseen, joissa asiantuntijoiden suora ja välitön yhteistyö ovat ensiarvoisen tärkeitä monimutkaisten ongelmien yhdessä ratkaisemiseksi. Liikelaitoksen kieltä tuottaa valinnanvapauden piirissä olevia palveluita voi hajottaa asiakkaan palvelukokonaisuuden sen sijaan että parantaisi sitä. Esimerkiksi tehostetun palveluasumisen osalta on tärkeää, että asiakas saa suoran valinnan kokonaisuuteen kuuluvat palvelut siinä tehostetun palveluasumisen toimipisteessä, jossa hän on hoidettavana. Esitämme, että asiakaslähtöisyyden tulee olla keskiössä lainsäädännössä ja palvelujärjestelmän rakentamisessa. Lainsäädännössä tulee olla palveluntuottajille vahvemmat velvoittavat määräykset palveluintegraation toteutukselle ja sen vastuutahot. Maakunnalla ei lainsäädännön nyky muodossaan ole edellytyksiä, tietojärjestelmiä tai muita keinoja valvoa integraation toteutumista kuin pistokokeina tai valitusten kautta. Sote-uudistuksen keskeisenä tavoitteena on segmentoida asiakkaita ja ohjata heidät oikeanlaiseen tarpeita vastaavaan asiakassuhteeseen. Nyky muodossaan valinnanvapauslainsäädännössä ei toteudu riittävässä määrin asiakassegmentointitavoite. Erityisesti tämä koskee niitä asiakkaita, jotka eivät itse osaa valita oikeaa palveluntuottajaa, moniongelmaisia asiakkaita tai nuoria, jotka voivat tehdä valintansa jo 12-vuotiaina. Mikäli asiakassegmentointia ei riittävässä määrin oteta huomioon, lisää se edelleenkin sitä noin kymmenen prosentin asiakasmäärän osuutta, joka aiheuttaa suurimman osan kustannuksista (70-80%). Ehdotamme, että valinnanvapauslainsäädännössä viitataan tarkemmin muuhun lainsäädäntöön palveluntuottajan velvoitteista ja vastuusta esimerkiksi § 47 tehtävällä lisäyksellä.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

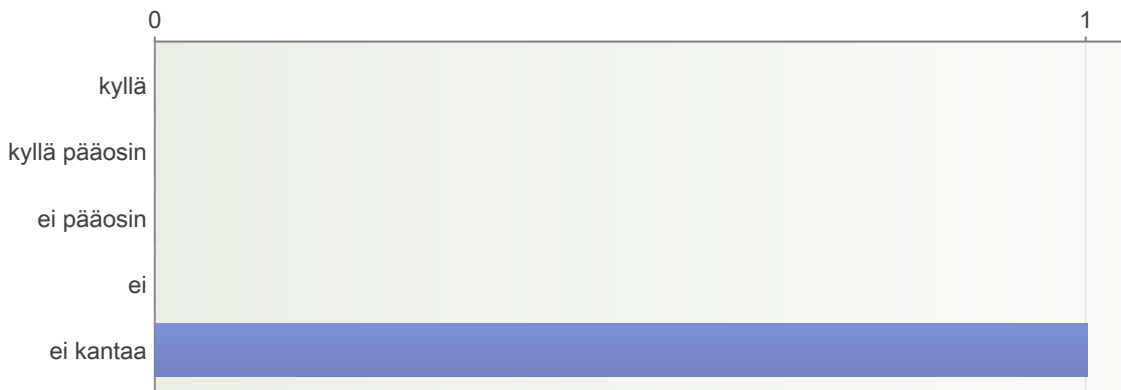
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistus jakaa palvelutuotannon julkisiin palveluihin ja markkinoilla oleviin yhtiötettyihin palveluihin. Tukipalveluja ja sairaanhoidollisia tukipalveluja (laboratorio, kuvantaminen ja lääkehuolto) on kehitetty pitkään isompiin kokonaisuuksiin, jolloin suurempien volyymien kautta on saavutettu palveluiden standardointia ja merkittävää taloudellisia säästöjä. Tukipalveluita on voitu tuottaa yhdessä kuntien tai maakuntarajat ylittävien yhteisyhtiöiden toimesta. Nykymuodossaan valinnanvapauslainsäädäntö johtaa uudelleenjärjestelyihin olemassa olevien tukipalveluiden osalta. Jatkossa yhtiötetty markkinoilla oleva palvelutuotanto ei voi hankkia tukipalveluja maakunnan omistamilta yhtiöiltä. Sairaanhoidollisista tukipalveluista tästä tulee kärsimään eniten mm. Fimlab Oy:n laboratoriotointa, joka tuottaa palvelut koko Pirkanmaalle, Kanta-Hämeelle ja Keski-Suomelle sekä Kuvantamiskeskus- ja apteekkiliikelaitoksen lääkehuollon palvelut, joka tuottaa palvelut koko Pirkanmaan sote-palveluille sekä hankkii lääkkeitä yhteishankintana Etelä-Pohjanmaalle, Kanta-Hämeelle sekä Pirkanmaalle (2 vuoden arvo 180 miljoonaa euroa). Ehdotamme, että valinnanvapausmallissa löydetään kokonaisvaltainen tukipalveluiden järjestämistä koskeva ratkaisu, jolla nykyisiä saavutettuja säästöjä ei menetettäisi ja aiheutettaisi näiden palveluiden jakautuminen useisiin pienempiin palveluntuottajiin ja sitä kautta merkittäviin kohoaviin kustannuksiin.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

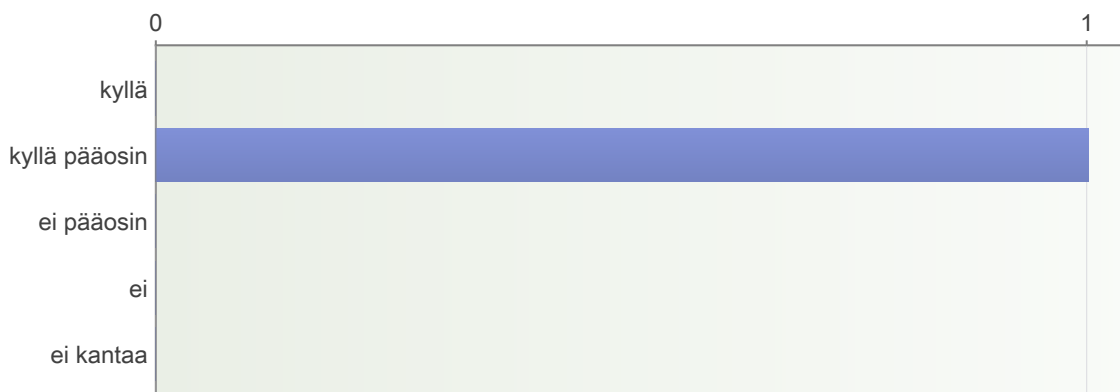

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

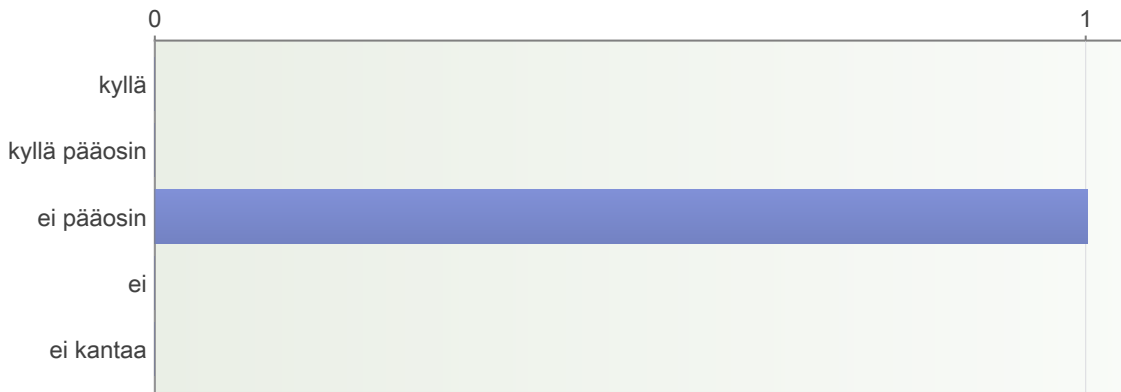
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ennaltaehkäisevät palvelut ja matalan kynnyksen palveluiden lisääminen ovat uudistuksen keskeisiä tavoitteita, joilla vältetään asiakkaiden ongelmien pitkittyminen ja pahentuminen ja siten kalliiden erityispalveluiden ja monipalveluiden käyttäjiksi. Pidämme tärkeänä, että lainsäädännössä otetaan painotetusti huomioon näiden tavoitteiden toteutuminen ja velvoitteet myös markkinoilla olevissa maakunnan rahoittamissa yhtiötetyissä palveluissa.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määrittellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

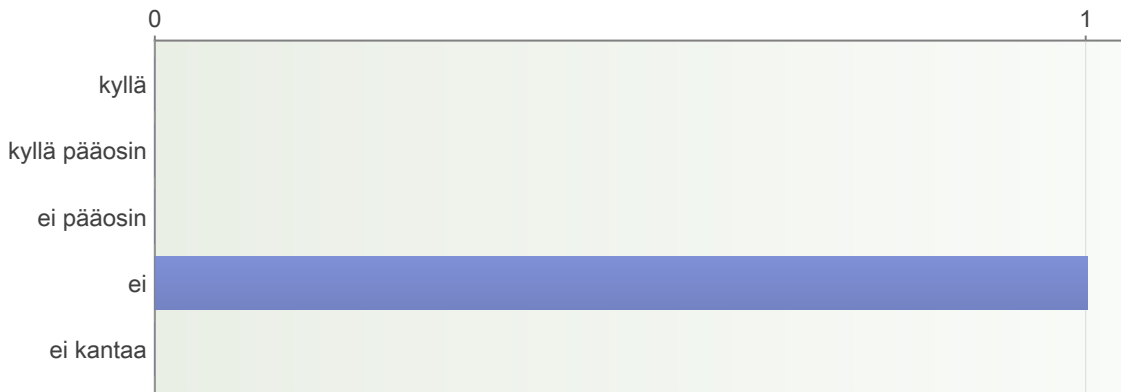
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laajennettuun perustason esitetään kuuluviksi asiakkaan tilapäisesti ja lyhytaikaisesti tarvitsemat sosiaalihuoltolain 14 § 1 momentin mukaiset palvelut. Sosiaalipalveluja tarvitsevan asiakkaan kohdalla on kuitenkin vaikea arvioida, milloin sote-keskukseen hakeutuva asiakas on lyhytaikaisen ja tilapäisen avun tarpeessa ja milloin palvelun tarve on pitkäaikaista. Sote-keskuksille annettaisiin oikeus tehdä näiden palvelujen osalta hallintopäätökset. Epäselvää on, olisiko sotekeskuksen annettava lyhytaikaisia palveluja asiakkaalle myös maakunnan liikelaitoksen tekemän palveluntarpeen arvioinnin perusteella. Palvelujen erottaminen ko. tavalla lyhytaikaisiin ja tilapäisiin ja toisaalta pidempiaikaisiin on epätarkoituksenmukaista ja voi johtaa päällekkäisiin palvelurakenteisiin ja hidastaa oikeanlaista avun saamista. Ehdotamme, että työnjako liikelaitoksen ja sote-keskusten välillä jätetään maakuntien itse päätettäväksi ja järjestettäväksi. Alueellisiin markkina- ja muihin olosuhteisiin liittyvä maakuntien itsehallinnon mahdollistaminen suoran valinnan piiriin kuuluvien palvelujen määrittelyssä on tarkoituksenmukaista.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

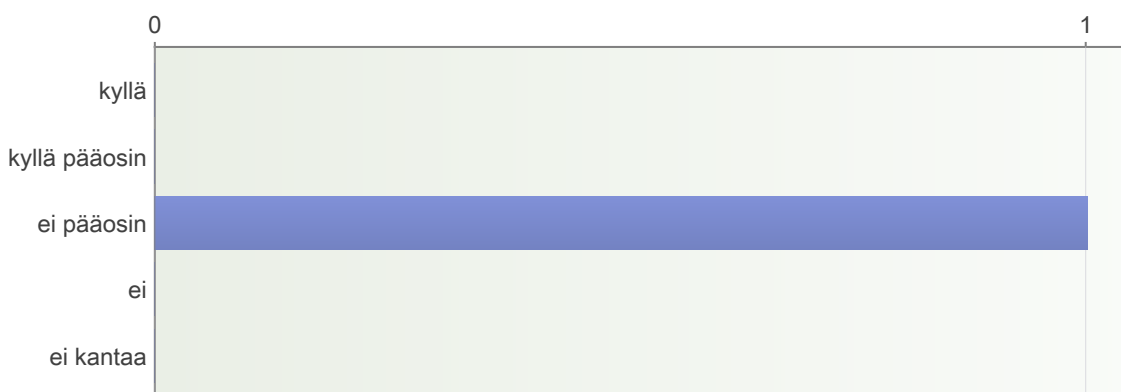
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelijärjestelmässä maakunta ei voi kantaa järjestämisvastuutaan ja siten maakunnalla ei ole suoria ohjaus- eikä vaikutusmahdollisuuksia maksusetelipalvelun tuottajaan. Maakunta voi lakiesityksen 316 §:n mukaan asettaa palvelun laatuun, saatavuuteen ja palvelujen yhteen sovittamiseen liittyviä ehtoja suoran valinnan palvelun tuottajille, mutta ei maksusetelipalvelun tuottajille. Ehdotamme, että maakunnalla tulisi olla valtuuksia asettaa samanlaisia ehtoja laatuun, saatavuuteen ja palveluiden yhteensovittamiseen maksusetelijärjestelmässä kuin sote-keskuksille.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

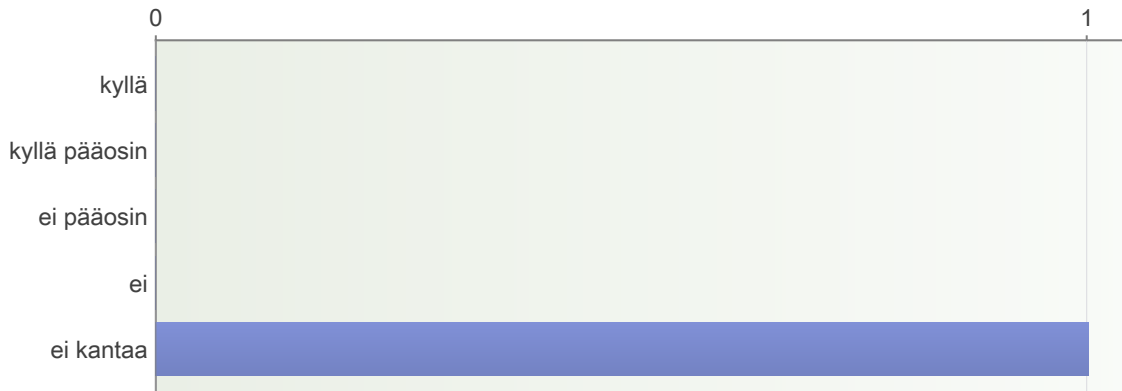

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

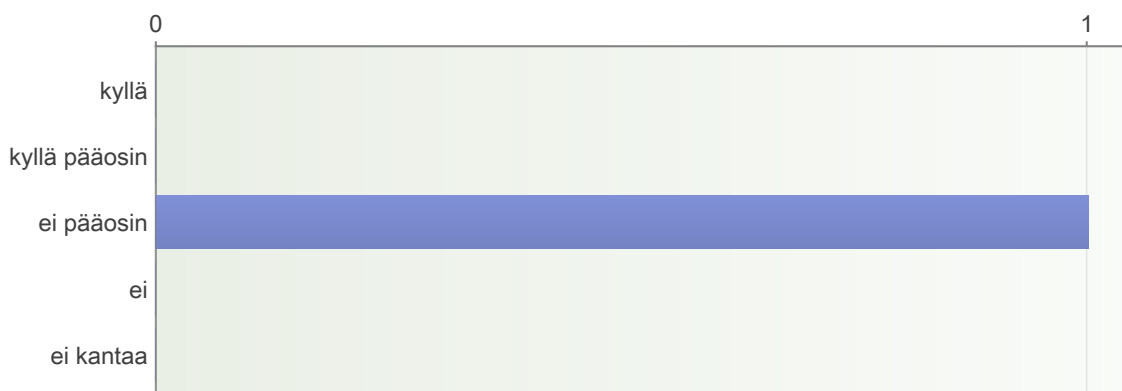

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelimalli saattaa pakottaa asiakkaan valitsemaan vain markkinoilla toimivista yhtiöistä ja samalla estää valitsemasta julkista liikelaitosta. Valintaoikeutta voi olla tarpeen rajata jossain tilanteissa, esimerkiksi silloin, kun lastensuojelun tai päihde- ja mielenterveyspalvelujen saaminen viivästyy asiakkaan itsensä tai hänen läheistensä tekemien valintojen seurauksena.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

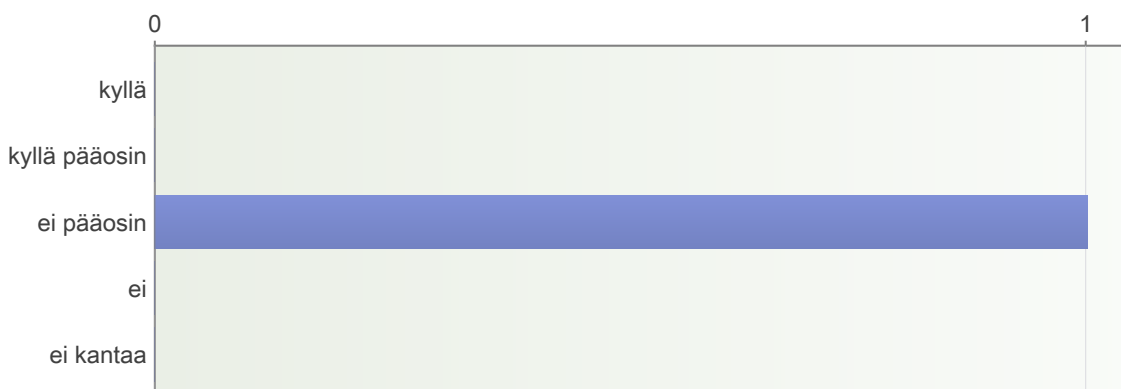

29. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

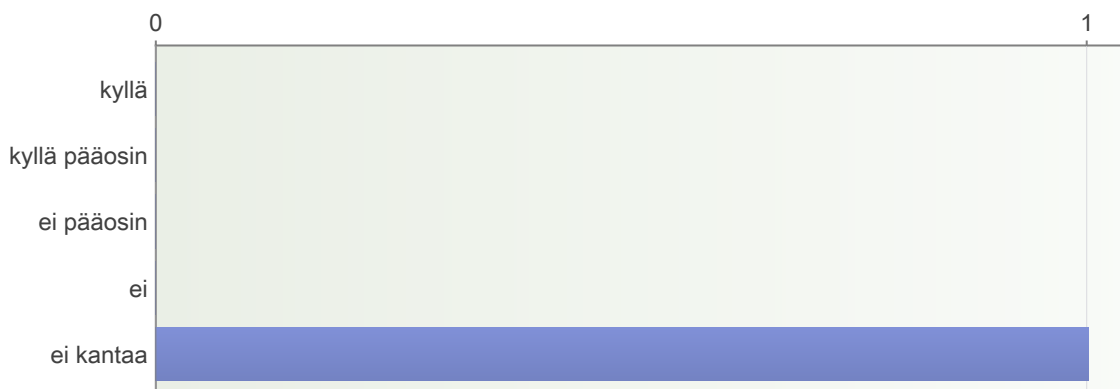
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lainsäädännössä on edelleen epäselvää, onko toiminta yhtiötettävä kokonaisuudessaan, jos asiakasseteli otetaan käyttöön (esimerkiksi kaihi vs. koko silmäsairauksien toiminta vai osa siitä). Tällökin asiakassetelijärjestelmä johtaisi sairaalatoimintojen ja joidenkin muidenkin erityistason palvelujen yhtiöittämiseen markkinoille. Tämä on ongelmallista koko uudistuksen tavoitteiden kannalta, koska se pilkkoo liikelaitoksen toimintaa. Säästötavoitteen kannalta ongelmia aiheutuu myös siitä, että perustettavien yhtiöiden oikeus käyttää maakunnan liikelaitoksen tukipalveluja, esimerkiksi kuvantamis- ja laboratoripalveluja sekä lääkehuollon palveluita, on hankintalakiin tehdyt muutokset huomioiden ongelmallista. Ehdotamme, että lainsäädännössä tarkennetaan asiakassetelin käyttöönoton periaatteita.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

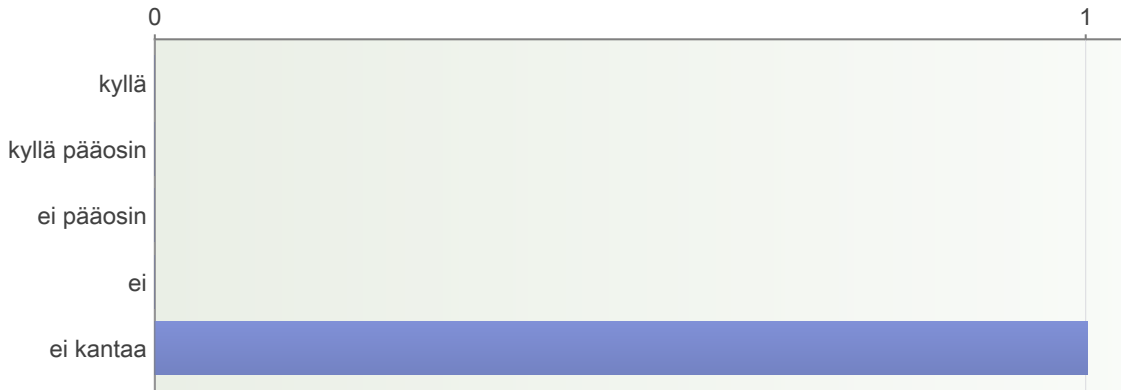

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

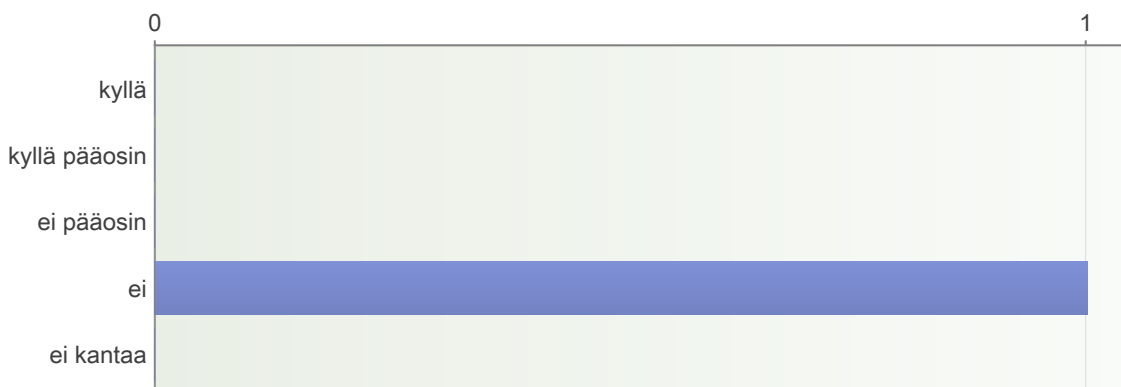
35. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tuettu päätöksentekomalli on uusi ja sote-henkilöstölle vieras käytäntö. Mallista ei ole kokemuksia tai vaikutusten arviointia. Erityisesti tulisi arvioida ja pilotoida uuden käytännön kustannusvaikutuksia. Tehtävään nimettävä henkilö ei lain mukaan saisi olla palvelus- ja toimeksiantosuhteessa palvelun järjestäjään eikä tuottajaan, tukea tarjoavan henkilöiden saatavuus ja osaaminen voivat osoittautua ongelmalliseksi. Perusteluissa on todettu, että tuettu päätöksenteko voitaisiin toteuttaa vapaaehtoisvoimin ja maakuntien välisenä ns. vaihtotyönä. Suunnitelma on käytännön tasolta katsoen epärealistinen. Kyseessä on ammatillista osaamista edellyttävä tehtävä, josta muodostuu väistämättä kustannuksia. Päätöksenteossa tukeminen on tarkoitus ulottaa tilanteisiin, joissa asiakkaalla tai potilaalla on vaikeuksia ymmärtää käytettävissä olevia toiminta- ja päätösvaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia. Esityksessä ei ole millään tavoin arvioitu henkilömäärää, jota tuettu päätöksenteko voisi koskea. Ainakin uuden valinnanvapauslainsäädännön voimaan tullessa tuen tarpeen voi arvioida olevan suurta. Ehdotamme, että mallin toimivuutta käytännössä ja taloudellisesti vielä arvioidaan ja mietitään, olisiko tämä tehtävä edelleen liikelaitoksen asiantuntijoiden palvelutarpeen arviointi ja viranomaistehtävää.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

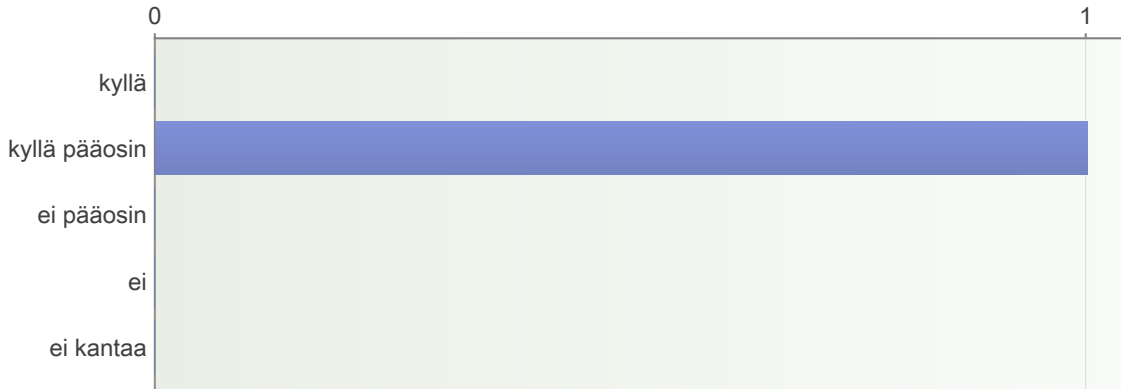

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

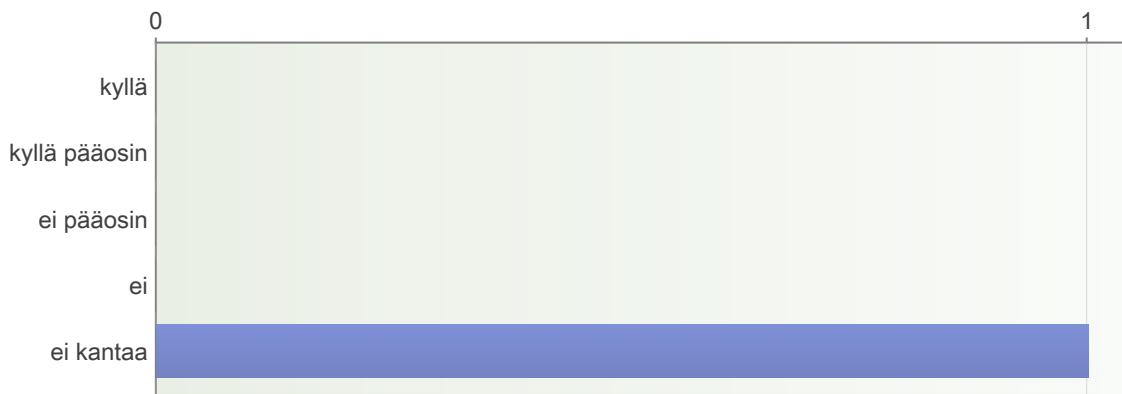
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnan on tehtävä sopimus palveluntuottajien kanssa ja seurattava sopimusten toteutumista. Nykyiseen nähden tämä tulee lisäämään merkittävästi transaktiokustannuksia. Nykyisin vastaavaa sopimusjärjestelmää ei ole käytössä. Yksistään Pirkanmaalla sopimuksia on useampi tuhat. Jokainen sopimus edellyttää kahdenkeskisiä neuvotteluja ja sopimista sisällöistä ja korvauksista. Kun asiakas valitsee palveluntuottajan (sote-keskus, maksusetelipalvelu, asiakassetelipalvelu, henkilökohtaisen budjetin palvelu), on hänen tiedettävä mitä näihin sopimukseen on palvelusisältönä ja tasona sovittu. Sama koskee sekä sote-keskuksia että liikelaitosta, jotta niiden lähes 19 000 työntekijää kykenevät ohjaamaan ja neuvomaan asiakasta. Ehdotamme, että vapaan valinnan toteutusjärjestelmään on mahdollisuus viedä keskeisimmät kansanomaiset ja ymmärrettävät kuvaukset sopimuksista sekä toimiva vertailu- ja hakujärjestelmä.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

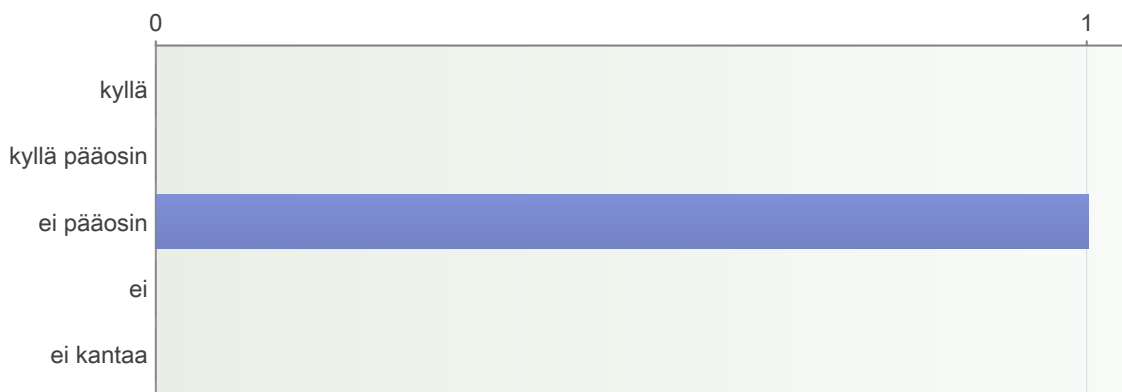
43. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

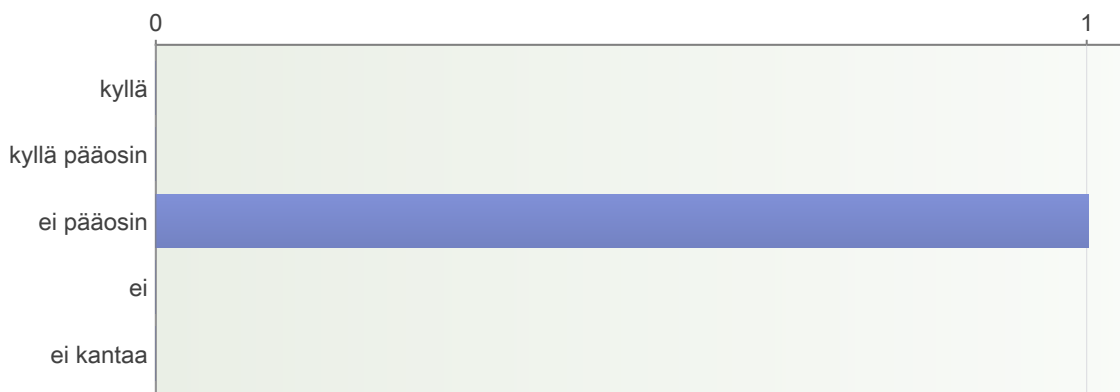
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-keskusten ja suunhoidon yksiköiden korvaustason määrittely aiheuttaa maakunnille taloudellisen ja toiminnallisen riskin. Mikäli korvaustaso määritellään liian alhaiseksi, markkinoita ei synny. Liian korkea korvaus johtaa kustannusten kasvuun. Asiakkaiden valikoituminen maakunnan ja yksityisten sote-keskusten kesken eri painotuksella johtaa taloudellisiin riskeihin. Millä varmistetaan, että valikoitumista ei pääse syntymään ja keinottelua. Laajemmin palveluita tarvitseva asiakas tulee olla myös kiinnostava asiakas. Ehdotamme, että ennen valinnanvapauden käyttöönottoa toteutettaisiin paikallisia pilotteja uudenmallisen valinnanvapauden toteuttamisesta. Valinnanvapauden korvaustasosta ja ikäpainotuksista on tehtävä riittävät valtakunnalliset ja maakuntakohtaiset simulointilaskelmat taloudellisten riskien minimoimiseksi. Lisäksi ehdotamme, että tulisi luoda menettelytapa, jolla vääränlainen ja harhaanjohtava markkinointi sekä vääränlainen potilasvalinta voitaisiin estää. Maakunnalla tulisi olla mahdollisuus sanktioihin, mikäli on näyttöä edellisistä.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

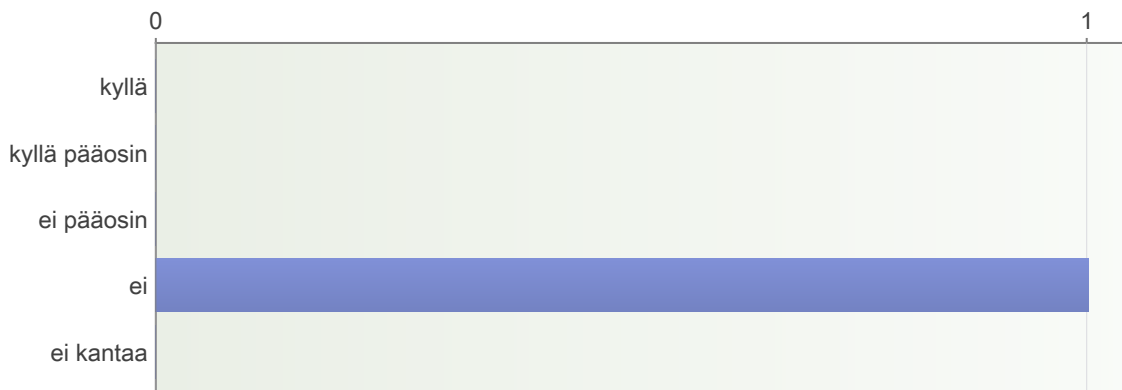
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kapitaation rinnalla olevan kannustelisän suhteellista osuutta on syytä nostaa.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

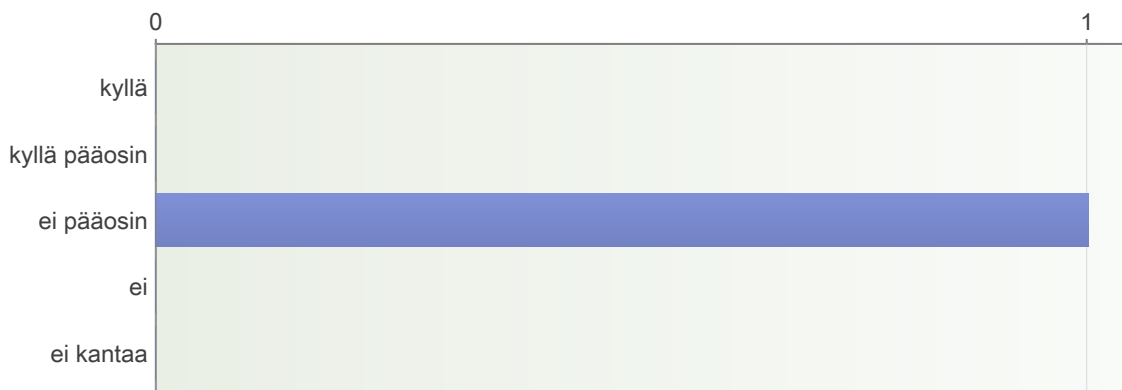

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

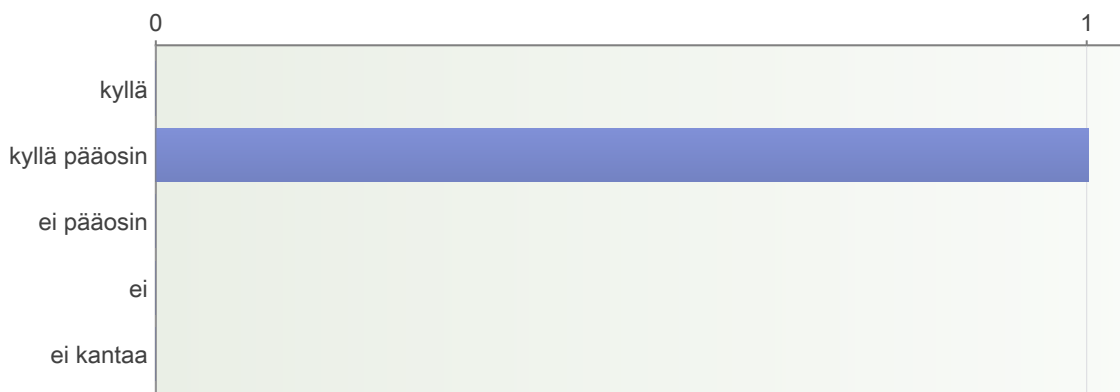

51. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

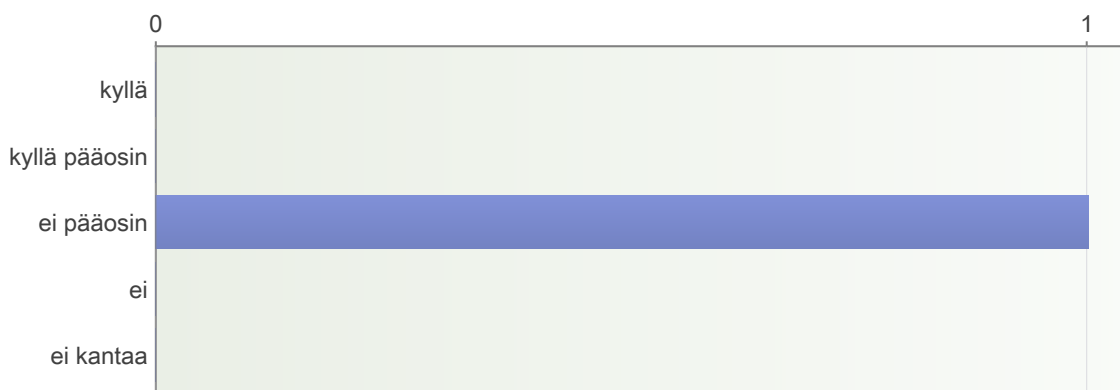

53. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

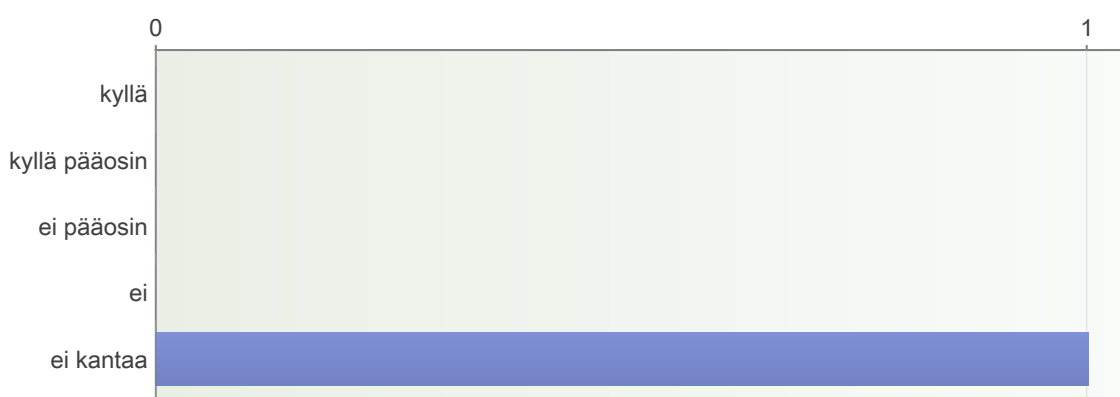
Ei vastauksia.

57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Ei vastauksia.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

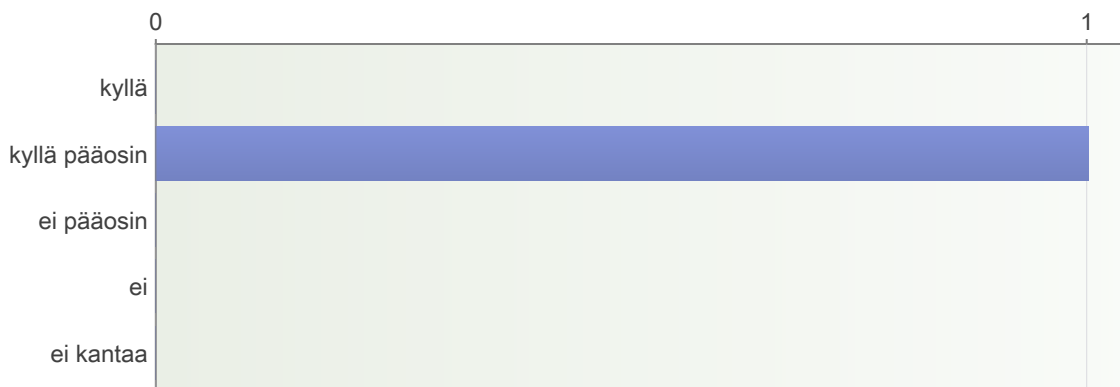

59. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Ei vastauksia.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Sote-uudistuksen tavoitteena on antaa maakunnan omistamille, yksityisille ja yhdistysten omistamille yhtiöille yhdenvertaiset mahdollisuudet toimia markkinoilla. Tuottajien on mahdollista rekisteröityä palveluiden tuottajiksi 1.7.2015 alkaen. Julkisella puolella on erittäin lyhyt aika muodostaa nykyisistä terveyskeskuksista eriytettyjä yhtiötettyjä sote-keskuksia. Yksityisellä puolella on pitkälti valmiit rakenteet ja toimintamallit. Asetelma ei luo tasavertaista tilannetta. Realiteetti on se, että valmiudet nopeaan yhtiöittämiseen ovat erilaiset eri puolilla maata ja siten asiakkaat tulevat kirjautumaan suuressa osassa tapauksista 1.11.2015 alkaen yksityisen tahon sote-keskuksiin, kun kaikkialla ei vielä ole olemassa maakunnan omistamia yhtiöitä. Ehdotamme, että valinnanvapauslainsäädännön toimeenpanoa harkitaan siten, että kilpailuneutraaliteetti toteutuu laajasti ja tasapuolisesti maakunnan omistamien sote-keskusten tai yksityisten sote-keskusten välillä.

Valinnanvapauslainsäädännön toimeenpano edellyttää

tietojärjestelmäekosysteemin rakentamista, testaamista ja käyttöönoton koulutusta henkilöstölle. Järjestelmän on kyettävä hallinnoimaan asiakas- ja tuottajarajapintaan liittyvät toiminnallisuudet sekä antamaan riittävät tiedot laskutuksen perustaksi ja yhdistämään ne Kelan korvauksiin ja asiakkaiden maksukattoon monituottajamallissa.

Ehdotamme, että nopealla aikataululla valtion toimesta varmistetaan, että valtakunnantasoinen yhteinen tietojärjestelmäekosysteemi on toteutettavissa ennen

valinnanvapauslainsäädännön käyttöönottoa. Yksi maakunta ei voi ratkaista tätä, koska asiakkaat saavat valita palvelut koko Suomen ja EU-alueelta. Ilman yhteistä järjestelmää hallinnollinen työ edellyttää runsasta lisähenkilöstön palkkaamista maakuntiin ja siten lisäkustannuksiin.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.